

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndc/31/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124362208
Dátum vydania rozhodnutia:	18.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6124362208.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti: Worldwood s. r. o., so sídlom Kukučínova 253/90, Detva, IČO: 51 156 474, zastúpená: KOVAL & spol., advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Komenského 475/3, Banská Bystrica, IČO: 36 648 892, proti žalovanej: KOMUNÁLNA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, Bratislava, IČO: 31 595 545, o zaplatenie 10.705,02 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 51C/91/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný.

Na prejednanie a rozhodnutie sporu vedeného na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 51C/91/2024 je kauzálnie príslušný Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

- Okresný súd Banská Bystrica ako súd príslušný na upomínacie konanie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) spis pôvodne vedený pod sp. zn. 39Up/1429/2024, postúpil Mestskému súde Bratislava IV ako príslušnému súdu na prejednanie sporu, z dôvodu podaného návrhu žalobkyne na pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní.
- Mestský súd Bratislava IV s postúpením nesúhlasil a predložil spis vedený pod sp. zn. 51C/91/2024 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v zmysle § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na rozhodnutie o príslušnosti. Nesúhlas odôvodnil tým, že ide o obchodnoprávny vzťah (§ 261 ods. 1 Obchodného zákonníka) medzi podnikateľmi, týkajúci sa ich podnikateľskej činnosti, kedy sa žalobkyňa voči žalovanej domáha nároku na nevyplatené poisťné plnenie z titulu poisťnej zmluvy (o havarijnom poistení). Kauzálnie príslušným je v zmysle § 22 písm. a) CSP Mestský súd Bratislava III.
- Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súde Bratislava IV (ďalej len „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o príslušnosti podľa §

43 ods. 2 CSP, po preskúmaní sporu dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu je dôvodný.

4. Podľa § 14 ods. 1 a 3 zákona o upomínacom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

5. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

7. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

9. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

10. Podľa § 22 písm. a) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

11. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach súdov a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších prepisov (v znení zákona č. 428/2004 Z. z. a zákona č. 757/2004 Z. z.) sídlom Mestského súdu Bratislava III je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

12. Podľa § 261 ods. 1, ods. 8 a 9 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „Obchodný zákonník“), táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu. Zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona, a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom.

13. Z citovaného ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že pri posudzovaní povahy sporu je nutné prihliadať na podstatné okolnosti posudzovaného záväzkového vzťahu pri jeho vzniku a následne určiť, či sa takýto vzťah týka podnikateľskej činnosti daných subjektov. O obchodnoprávny záväzkový vzťah ide vtedy, ak bol uzatvorený medzi podnikateľmi a pri jeho vzniku bolo s prihliadnutím na všetky okolnosti zrejmé, že sa týka ich podnikateľskej činnosti.

14. Pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. decembra 2019 sp. zn. 6Ndc/15/2019).

15. V predmetnom spore sa žalobkyňa domáha zaplatenia 10.705 eur s príslušenstvom z titulu plnenia z havarijného poistenia z dôvodu, že dňa 9. januára 2024 došlo k poistnej udalosti, pri ktorej bola spôsobená škoda na špeciálnom nákladnom návese značky Reisch, EČV: T. (ďalej aj „náves“), ktorého vlastníkom bola žalobkyňa. Náklady žalobkyne na opravu návesu boli v zmysle príloh žaloby vo výške 13.489,01 eur s DPH. Žalobkyňa si uplatnila nárok na úhradu poistného plnenia po odpočítaní DPH a predchádzajúcich poškodení návesu v celkovej výške 10.705,02 eur.

16. Podľa skutkových tvrdení uvedených v žalobe poistnú zmluvu (havarijné poistenie), z ktorej nároky s i žalobkyňa (poistená) voči žalovanej (poisťovňa) uplatňuje, uzatvorila žalovaná so žalobkyňou ako obchodnou spoločnosťou, t. j. ide o spor medzi dvoma podnikateľmi. Žalobkyňou požadované poistné plnenie bolo vyvodzované z ich vzájomného záväzkového vzťahu, ktorého obsahom v obchodnoprávných vzťahoch môžu byť pohľadávky a dlhy „súkromnoprávneho“ charakteru. Obchodné záväzkové vzťahy vznikajú nielen v rámci predmetu podnikania (činnosť základná), ale aj z činností súvisiacich s predmetom podnikania (činnosť akcesorická). Strany medzi sebou uzavreli zmluvný záväzok, a teda medzi nimi existuje priamy zmluvný vzťah, pričom požadované plnenie bolo vyvodzované práve z havarijného zmluvného poistenia návesu vo vlastníctve žalobkyne, ktorá zmluva bola uzavretá medzi žalobkyňou (poistenou) a žalovanou (poisťovňou). Preto medzi žalobkyňou a žalovanou v tomto prípade ide o obchodný záväzkový vzťah, a to s poukazom na ustanovenie § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorá kogentná právna norma vyjadruje spôsob úpravy obchodných záväzkových vzťahov, t. j. ustanovuje podmienky, po splnení ktorých sa obligatórne uplatní úprava Obchodného zákonníka v záväzkových vzťahoch ako lex specialis ku všeobecnej úprave vykonanej v Občianskom zákonníku.

17. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd dospel k záveru, že uplatnený nárok na náhradu poistného plnenia vyplýva z titulu havarijného poistenia motorového vozidla, preto medzi stranami sporu ide o obchodnoprávny vzťah v zmysle § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka.

18. Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný. Na konanie v obchodnoprávnom spore s účinnosťou od 1. júna 2023 (§ 22 písm. a) CSP) je kauzálne príslušný Mestský súd Bratislava III s tým, že k preskúmaniu kauzálnej príslušnosti došlo v súlade s § 40 CSP veta za bodkočiarkou do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.